

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2008

Julkaistu Helsingissä 4 päivänä syyskuuta 2008

N:o 571—579

SISÄLLYS

N:o		Sivu
571	Laki vihkimisoikeudesta	1809
572	Laki avioliittolain muuttamisesta	1813
573	Laki käräjäoikeuslain 17 §:n muuttamisesta	1815
574	Laki rekisteröidystä parisuhteesta annetun lain 4 ja 5 a §:n muuttamisesta	1816
575	Laki holhustoimen edunvalvontapalveluiden järjestämisestä	1817
576	Laki holhustoimesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta	1821
577	Laki valtion oikeusaputoimistoista annetun lain 6 §:n muuttamisesta	1822
578	Laki rikoslain 2 a luvun muuttamisesta	1823
579	Tasavallan presidentin asetus Itä-Afrikan yhteisön kanssa Suomen tuesta Itä-Afrikan yhteisön kumppanuusrahastolle sekä yhteistyöstä alueellisen työterveys ja -turvallisuushankkeen toteutuksessa tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta	1824

N:o 571

Laki

vihkimisoikeudesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Oikeus vihkiä avioliittoon rekisteröidyssä uskonnollisessa yhdyskunnassa voidaan myöntää siten kuin tässä laissa säädetään.

Tässä laissa säädetään myös vihkimisoikeusrekisteristä.

2 §

Vihkimisoikeuden myöntämisen edellytykset

Vihkimisoikeus voidaan myöntää uskonnonvapauslain (453/2003) mukaisesti rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan hakemuksesta sen jäsenelle:

1) joka on täysi-ikäinen;

HE 14/2008
LaVM 5/2008
EV 70/2008

94—2008

2) jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu;

3) joka on antanut kirjallisen suostumuksensa vihkijänä toimimiseen; ja

4) joka on perehtynyt vihkimisen edellytyksiin ja toimittamiseen sekä vihkijän velvollisuuksiin ja vastuuseen.

Vihkimisoikeutta ei saa myöntää, jos on perusteltua aihetta epäillä, että se, jolle vihkimisoikeutta haetaan, on kykenemätön tai sopimaton toimimaan vihkijänä.

3 §

Toimivaltainen viranomainen

Vihkimisoikeuden myöntää maistraatti. Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään siitä, mikä maistraatti on toimivaltainen tässä laissa tarkoitetuissa tehtävissä.

4 §

Vihkimisoikeuden hakeminen

Hakemus vihkimisoikeuden saamiseksi voidaan toimittaa mille tahansa maistraatille. Jos hakemus on toimitettu muulle kuin toimivaltaiselle maistraatille, hakemus on viipymättä siirrettävä sille. Siirrosta on ilmoitettava hakijalle.

Hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan nimi ja kotipaikka sekä sen henkilön nimi, jolle vihkimisoikeutta haetaan, ja hänen henkilötunnuksensa tai sen puuttuessa syntymäaikansa. Hakemukseen tulee liittää asianomaisen kirjallinen suostumus vihkijänä toimimiseen sekä selvitys 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettusta perehtyneisyydestä vihkijän tehtävään.

5 §

Vihkijän velvollisuudet ja vastuu

Sen, jolle on myönnetty vihkimisoikeus (*vihkijä*), on hoidettava tehtävänsä huolellisesti ja asianmukaisesti. Vihkiä voidaan myös muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä. Vihkimisestä on muutoin voimassa, mitä kir-

kollisesta vihkimisestä avioliittolaissa (234/1929) ja sen nojalla säädetään.

Vihkijään sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen toimittaessaan vihkimisiä ja hoitaessaan niihin liittyviä tehtäviä.

6 §

Valvonta

Maistraatti valvoo myöntämänsä vihkimisoikeuden käyttämistä.

Maistraatilla on oikeus saada valvontaa varten tarpeellisia tietoja vihkijältä ja vihkimisoikeutta hakeneelta yhdyskunnalta.

Rekisterihallinnon viranomaisten on ilmoitettava valvovalle maistraatille havaitsemistaan virheistä ja laiminlyönneistä myönnetyn vihkimisoikeuden käyttämisessä.

7 §

Vihkimisoikeuden peruuttaminen

Maistraatin on peruutettava vihkimisoikeus, jos vihkijä tai vihkimisoikeutta hakenut yhdyskunta sitä pyytää.

Maistraatti voi antaa vihkijälle huomautuksen, jos tämä on rikkonut vihkimistä koskevia säännöksiä tai jos valvonnassa on havaittu muita puutteita vihkimisoikeuden käyttämisessä.

Maistraatti voi omasta aloitteestaan peruuttaa vihkimisoikeuden määräajaksi tai kokonaan, jos 2 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset eivät enää täyty taikka jos vihkimistä koskevia säännöksiä on rikottu olennaisesti tai tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettua huomautuksesta huolimatta toistuvasti.

Muun kuin yhdyskunnan aloitteesta tehty peruuttamispäätös on annettava tiedoksi yhdyskunnalle.

8 §

Väliaikainen määräys

Jos siihen on painavia syitä, maistraatti voi vihkimisoikeuden peruuttamista koskevassa

asiassa antaa väliaikaisen määräyksen, jolla vihkimisoikeus väliaikaisesti peruutetaan. Määräys voidaan antaa vihkijää kuulematta.

Väliaikainen määräys on voimassa, kunnes maistraatti lopullisesti päättää asiasta, jollei määräystä sitä ennen peruuteta tai muuteta.

Väliaikaiseen määräykseen ei saa hakea muutosta.

9 §

Vihkimisoikeusrekisteri

Maistraatti pitää rekisteriä tämän lain sekä avioliittolain 17 a §:n 2 momentin sekä 112 ja 113 §:n nojalla myönneistä vihkimisoikeuksista.

Kun vihkimisoikeus on myönnetty tämän lain nojalla, rekisteriin talletetaan:

- 1) vihkimisoikeutta hakeneen yhdyskunnan nimi ja kotipaikka;
- 2) vihkijän nimi ja henkilötunnus tai sen puuttuessa syntymäaika;
- 3) myöntämispäätöksen antopäivä; sekä
- 4) peruuttamispäätöksen antopäivä ja voimassaoloaika.

Kun vihkimisoikeus on myönnetty avioliittolain 17 a §:n 2 momentin nojalla, rekisteriin talletetaan:

- 1) vihkijän nimi ja henkilötunnus;
- 2) myöntämispäätöksen antopäivä; sekä
- 3) peruuttamispäätöksen antopäivä ja voimassaoloaika.

Kun vihkimisoikeus on myönnetty avioliittolain 112 tai 113 §:n nojalla, rekisteriin talletetaan:

- 1) vihkimisoikeuden saaneen henkilön nimi ja henkilötunnus tai sen puuttuessa syntymäaika sekä virka-asema taikka ammatti- tai tehtävänimike ja asemapaikka;
- 2) vihkimisoikeudelle mahdollisesti asetetut ehdot tai rajoitukset; sekä
- 3) vihkimisoikeuden myöntänyt viranomainen sekä myöntämis- ja peruuttamispäätöksen antopäivä, sisältö ja voimassaoloaika.

Jos avioliittolain 112 tai 113 §:ssä tarkoitettu vihkimisoikeus on liitetty tiettyyn virkaan, toimeen tai tehtävään, rekisteriin on sen asemesta, mitä 3 momentin 1 kohdassa säädetään, talletettava:

- 1) vihkimisoikeuden saaneen viranomaisen tai yhteisön nimi ja kotipaikka; sekä

- 2) virka, toimi tai tehtävä, johon vihkimisoikeus on liitetty.

10 §

Vihkimisoikeusrekisterin tietojen käyttäminen

Vihkimisoikeusrekisterin tietoja käytetään myönnettyjen vihkimisoikeuksien hallintoon ja valvontaan sekä avioliittojen pätevyys- ja selvittämiseen. Rekisteritiedot ovat julkisia ja ne säilytetään pysyvästi.

Maistraatti voi antaa luvan saada rekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä sellaiselle julkiselle tai yksityiselle yhteisölle, joka jatkuvasti tarvitsee rekisterin tietoja hyväksyttävää tarkoitusta varten. Ennen luvan myöntämistä hakijan on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Henkilötunnuksen saa antaa nähtäväksi tai luovuttaa vain sille, jolla se on tai jolla se voi olla hallussaan henkilötietolain (523/1999) tai muun lain nojalla. Rekisteristä luovutettavaan asiakirjaan, joka on tarpeen henkilön oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi, voidaan henkilötunnus kuitenkin merkitä henkilön yksilöimiseksi.

11 §

Vihkimisoikeusrekisterin teknisestä toimivuudesta vastaava viranomainen

Vihkimisoikeusrekisterin teknisestä toimivuudesta vastaavasta viranomaisesta säädetään valtiovarainministeriön asetuksella. Tähän viranomaiseen sovelletaan, mitä henkilötietolain 32 §:ssä säädetään rekisterinpitäjästä.

12 §

Päätöksen noudattaminen

Vihkimisoikeuden myöntämistä ja sen peruuttamista koskevaa päätöstä noudatetaan, vaikka päätös ei ole saanut lainvoimaa, jollei muutoksenhakutuomioistuimella toisin määrää.

13 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2008.

Tällä lailla kumotaan vihkimisoikeusrekisteristä 7 päivänä toukokuuta 1993 annettu asetus (421/1993).

Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Uskonnollisille yhdyskunnille myönnettyt tämän lain voimaan tullessa voimassa olleet vihkimisoikeudet ovat voimassa kaksi vuotta tämän lain voimaantulosta, jollei vihkimisoikeutta ole myönnetty aikaisemmin päättyväksi määräajaksi.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 572

Laki**avioliittolain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 13 päivänä kesäkuuta 1929 annetun avioliittolain (234/1929) 16 a §, sellaisena kuin se on laissa 58/2005,
muutetaan 14 ja 17 §, sellaisina kuin ne ovat, 14 § laeissa 411/1987 ja 417/1993 sekä 17 § mainitussa laissa 411/1987 ja laissa 1428/1992, sekä
lisätään lakiin uusi 17 a—17 c ja 113 a § seuraavasti:

14 §

Vihkiminen toimitetaan sukulaisten tai muiden todistajien läsnä ollessa joko kirkollisena vihkimisenä tai siviilivihkimisenä.

Kirkollinen vihkiminen toimitetaan evankelis-luterilaisessa tai ortodoksisessa kirkossa taikka rekisteröidyssä uskonnollisessa yhdyskunnassa.

17 §

Kirkollisen vihkimisen saa toimittaa:

- 1) evankelis-luterilaisessa ja ortodoksisessa kirkossa pappi; sekä
- 2) rekisteröidyssä uskonnollisessa yhdyskunnassa se, jolla on vihkimisoikeudesta annetun lain (571/2008) mukainen vihkimisoikeus.

17 a §

Siviilivihkimisen on velvollinen toimittamaan:

- 1) laamanni, käräjätuomari ja käräjäviskaali;
- 2) käräjäoikeuden notaari, joka on käräjä-

oikeuslain (581/1993) nojalla määrätty toimittamaan vihkimisiä; sekä

3) maistraatin päällikkö, henkikirjoittaja ja maistraatissa toimiva julkinen notaari.

Siviilivihkimisen on oikeutettu toimittamaan se, jolle maistraatti on myöntänyt vihkimisoikeuden. Vihkimisoikeus voidaan myöntää henkilölle, joka täyttää 17 b §:ssä säädetty edellytykset, jos se on tarpeen siviilivihkijöiden riittävän määrän turvaamiseksi maistraatin toimialueella.

Vihkimisoikeus myönnetään joko toistaiseksi tai määräajaksi.

17 b §

Kysymys vihkimisoikeuden myöntämisestä 17 a §:n 2 momentin nojalla tulee vireille maistraatin aloitteesta. Vihkimisoikeus voidaan myöntää sille, joka on suorittanut oikeustieteen ylemmän korkeakoulututkinnon ja jonka voidaan työkokemuksensa tai muiden seikkojen perusteella olettaa toimivan tehtävässään moitteettomasti. Tällainen oikeus merkitään vihkimisoikeusrekisteriin

siten kuin vihkimisoikeudesta annetun lain 9 §:ssä säädetään.

Sen, jolle on myönnetty vihkimisoikeus (*vihkijä*), on hoidettava tehtävänsä huolellisesti ja asianmukaisesti. Maistraatin, joka on myöntänyt vihkimisoikeuden, tulee valvoa vihkijän toimintaa. Vihkijän vastuusta ja valvonnasta sekä vihkimisoikeuden peruuttamisesta on voimassa, mitä vihkimisoikeudesta annetun lain 5 §:n 2 momentissa, 6 §:ssä, 7 §:n 1—3 momentissa sekä 8 ja 12 §:ssä säädetään. Vihkimisoikeus on aina peruutettava, jos vihkijän toimintakelpoisuutta rajoitetaan.

Vihkijään ja julkisyhteisöön sovelletaan, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 3 ja 4 luvussa säädetään julkisyhteisön sekä virkamiehen vahingonkorvausvastuusta.

Vihkijällä on oikeus saada toimittamastaan vihkimisestä kohtuullinen palkkio ja matkakustannusten korvaus valtion varoista siten kuin valtiovarainministeriön päätöksellä määrätään.

17 c §

Valtion viranomaisen toimittamasta avioliiton esteiden tutkinnasta ja vihkimisestä ei peritä maksua. Siviilivihkimisen toimittami-

sesta voidaan kuitenkin periä maksu ja matkakustannusten korvaus, jos vihkijä ja kihlakumppanit ovat sopineet, että vihkiminen toimitetaan muulloin kuin valtion virastojen aukiolosta annetun asetuksen (332/1994) 1 §:ssä tarkoitettuna aukioloaikana tai muualla kuin vihkijän toimitiloissa. Maksu ja korvaus matkakustannuksista voidaan periä myös, jos kihlakumppanit ja 17 a §:n 2 momentissa tarkoitettu vihkijä ovat sopineet, että tämä toimittaa vihkimisen. Maksun ja korvauksen suuruudesta säädetään valtioneuvoston asetuksella valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

Diplomaattisten edustajien ja eräiden pappien vihkimisoikeus

113 a §

Edellä 112 tai 113 §:ssä tarkoitettun vihkimisoikeuden myöntämistä koskevaa päätöstä voidaan noudattaa, vaikka päätös ei ole saanut lainvoimaa.

Vihkimisoikeus merkitään rekisteriin siten kuin vihkimisoikeudesta annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2008.

Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 573

Laki

käräjäoikeuslain 17 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetun käräjäoikeuslain (581/1993) 17 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 247/2006, seuraavasti:

- 17 §
Laamanni voi määrätä:
1) virassa kaksi kuukautta olleen notaarin toimittamaan avioliittoon vihkimisiä sekä käsittelemään ja ratkaisemaan käräjäoikeuden kansliassa:	b) hakemusasioita;
a) maakaaren (540/1995) 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kirjaamisasioita;	c) oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 3 ja 14 §:ssä tarkoitettuja asioita; sekä
- _____
- Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2008.

Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 574

Laki**rekisteröidystä parisuhteesta annetun lain 4 ja 5 a §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rekisteröidystä parisuhteesta 9 päivänä marraskuuta 2001 annetun lain (950/2001) 4 §:n 1 momentti ja 5 a §, sellaisena kuin niistä 5 a § on laissa 59/2005, seuraavasti:

4 §

Parisuhteen rekisteröi siviilivihkimisen toimittamiseen oikeutettu viranomainen. Parisuhteen rekisteröimisen voi toimittaa myös se, jolle maistraatti on avioliittolain 17 a §:n 2 momentin nojalla myöntänyt vihkimisoi-
 keuden.

riviranomainen ovat sopineet, että 5 §:ssä tarkoitettu rekisteröinti suoritetaan muulloin kuin valtion virastojen aukiolosta annetun asetuksen (332/1994) 1 §:ssä tarkoitettuna aukioloaikana tai muualla kuin rekisteriviranomaisen toimitiloissa. Maksu ja korvaus matkakustannuksista voidaan periä myös, jos parisuhteen osapuolet ja avioliittolain 17 a §:n 2 momentissa tarkoitettu vihkiä ovat sopineet, että tämä toimittaa rekisteröinnin. Maksun ja korvauksen suuruudesta säädetään valtioneuvoston asetuksella valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

5 a §

Parisuhteen rekisteröinnin esteiden tutkimisesta ja parisuhteen rekisteröinnistä sekä niihin liittyvistä todistuksista ei peritä maksuja. Parisuhteen rekisteröinnistä voidaan kuitenkin periä maksu ja matkakustannusten korvaus, jos parisuhteen osapuolet ja rekiste-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2008.

Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 575

Laki**holhustoimen edunvalvontapalveluiden järjestämisestä**

Annettu Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Edunvalvontapalveluiden järjestäminen

Edunvalvontapalveluiden järjestämisellä tarkoitetaan huolehtimista siitä, että holhustoimesta annetussa laissa (442/1999) tarkoitettuja edunvalvojan tehtäviä varten on saatavissa alueellisesti riittävä määrä edunvalvontapalveluita. Edunvalvontapalveluiden järjestämisen yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat oikeusministeriölle.

Edunvalvontapalveluiden tuottamista varten maa jaetaan edunvalvonta-alueisiin, joista kuhunkin kuuluu yksi tai useampi kunta. Edunvalvontapalveluiden järjestämisestä edunvalvonta-alueella vastaa valtion oikeusaputoimisto. Edunvalvonta-alueista säädetään oikeusministeriön asetuksella.

Oikeusministeriön asetuksella voidaan säättää, että oikeusaputoimisto ei järjestä edunvalvontapalveluita, jos se on palveluiden järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaista eikä vaaranna palveluiden alueellista saatavuutta.

2 §

Edunvalvontapalveluiden tuottaminen

Jollei 3 momentista muuta johdu, edunval-

vontapalvelut tuottaa edunvalvonta-alueellaan valtion oikeusaputoimisto. Tätä varten oikeusaputoimistossa on yleisen edunvalvojan virka tai virkoja ja riittävä määrä avustavaa henkilökuntaa. Oikeusaputoimistossa voi olla johtavan yleisen edunvalvojan virka. Yleisen edunvalvojan virka voidaan yhdistää muuhun virkaan.

Yleisen edunvalvojan, johtavan yleisen edunvalvojan ja muun edunvalvontatehtävää hoitavan henkilöstön nimittää virkaan johtava julkinen oikeusavustaja.

Oikeusaputoimisto voi oikeusministeriön kanssa neuvoteltuaan ostaa edunvalvontapalveluita, jos se on edunvalvontapalveluiden alueellisen saatavuuden tai muun syyn vuoksi tarpeen. Palveluita voidaan ostaa vain siltä, jolla on tehtävään riittävä taito ja voimavarat ja jonka muut tehtävät tai toiminnan luonne ja tarkoitus eivät vaaranna edunvalvonnan puolueettomuutta ja asianmukaista hoitamista.

3 §

Sopimus edunvalvontapalveluiden tuottamisesta

Oikeusaputoimiston on tehtävä 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun palvelun tuottajan

HE 45/2008
LaVM 8/2008
EV 78/2008

kanssa sopimus edunvalvontapalveluiden tuottamisesta. Sopimus voidaan tehdä määräajaksi tai toistaiseksi. Sopimuksen irtisanomisaikaa ei voida sopia kahta vuotta lyhyemmäksi.

Sopimusta koskeva riita käsitellään hallintoriita-asiana hallinto-oikeudessa siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

4 §

Yleisen edunvalvojan kelpoisuus ja tehtävät

Yleisellä edunvalvojalla tulee olla sellainen taito, kokemus ja koulutus, jota tehtävän asianmukainen hoitaminen edellyttää. Oikeusaputoimiston palveluksessa olevan yleisen edunvalvojan tulee lisäksi täyttää oikeusministeriön asetuksella mahdollisesti säädettävät muut kelpoisuusvaatimukset.

Yleiseen edunvalvojaan sovelletaan, mitä holhoustoimesta annetussa laissa säädetään edunvalvojasta, jollei tässä laissa toisin säädetä.

5 §

Yleisen edunvalvojan esteellisyys

Yleinen edunvalvoja on esteellinen edustamaan päämiestään asiassa, jossa hän tai saman palvelun tuottajan palveluksessa oleva muu henkilö on aikaisemmin neuvotellut vastapuolen kanssa tai muutoin avustanut vastapuolta samassa tai muussa sellaisessa asiassa, jossa tietoon tulleilla seikoilla voi olla merkitystä asiassa.

Yleisen edunvalvojan esteellisyyteen sovelletaan tämän lisäksi, mitä holhoustoimesta annetussa laissa säädetään edunvalvojan esteellisyydestä.

6 §

Yleisen edunvalvojan määrääminen tehtävään

Määräys edunvalvojan tehtävään annetaan asianomaisen oikeusaputoimiston tai muun palvelun tuottajan yleiselle edunvalvojalle eikä tehtävän hoitajalle henkilökohtaisesti.

Jos palvelun tuottajalla on useampi kuin yksi yleinen edunvalvoja, määräyksessä tulee

osoittaa, mitä yleisen edunvalvojan virkaa tai tehtävää määräys koskee.

7 §

Velvollisuus tehtävän vastaanottamiseen

Edunvalvontapalvelua tuottava oikeusaputoimisto ei voi kieltäytyä ottamasta vastaan edunvalvontatehtävää, jos päämiehellä on kotipaikka sen edunvalvonta-alueella. Muu palveluntuottaja kuin oikeusaputoimisto voi kieltäytyä edunvalvontatehtävästä, jos sen vastaanottaminen olisi selvästi vastoin palvelun tuottamisesta tehtyä sopimusta.

Jos palvelun tuottajalla, joka on velvollinen ottamaan vastaan edunvalvontatehtävän, ei ole osoittaa tehtävään henkilöä, joka olisi siihen esteetön, edunvalvojaksi voidaan määrätä toisen oikeusaputoimiston yleinen edunvalvoja tai sellaisen muun palveluntuottajan yleinen edunvalvoja, joka 3 §:ssä tarkoitetun sopimuksen mukaan on velvollinen ottamaan vastaan edunvalvontatehtävän. Toisen oikeusaputoimiston yleisen edunvalvojan määrittämisestä edunvalvojaksi annetaan tarkempia säännöksiä oikeusministeriön asetuksella.

Käräjäoikeuden tai maistraatin tulee sopia tavoin kuulla palvelun tuottajaa ennen edunvalvojan tehtävää koskevan määräyksen antamista.

8 §

Oikeus palkkioon

Kun edunvalvojana on yleinen edunvalvoja, oikeus holhoustoimesta annetun lain 44 §:ssä tarkoitettuun palkkioon ja korvaukseen päämiehen varoista kuuluu palvelun tuottajalle.

9 §

Edunvalvontapalveluiden järjestämissuunnitelma

Oikeusaputoimiston tulee vuosittain laatia suunnitelma edunvalvontapalveluiden järjestämisestä edunvalvonta-alueellaan. Suunnitelmassa, joka toimitetaan oikeusministeriölle, osoitetaan ainakin:

1) miten turvataan edunvalvontapalveluiden saatavuus koko edunvalvonta-alueella;

2) miten turvataan edunvalvontapalveluiden saatavuus, jos palvelun tuottajan yleinen edunvalvoja on esteellinen;

3) miten päämiehelle järjestetään riittävä mahdollisuus pitää yhteyttä hänen asioitaan hoitavan palvelun tuottajan henkilökuntaan;

4) miten järjestetään edunvalvojalle kuuluvien kiireellisten ja välttämättömien tehtävien hoitaminen edunvalvojan loma-aikoina tai edunvalvojan ollessa muutoin tilapäisesti poissa.

Muun palvelun tuottajan kuin oikeusaputoimiston tulee vuosittain laatia omasta toiminnastaan edunvalvontapalveluiden tuottamissuunnitelma ja toimittaa se alueensa oikeusaputoimistolle. Suunnitelman sisällöstä on voimassa, mitä 1 momentissa oikeusaputoimiston järjestämissuunnitelmasta säädetään.

10 §

Tietojen luovuttaminen ja salassapito

Edunvalvontapalveluiden tuottaja, jota tarkoitetaan 2 §:n 3 momentissa, on velvollinen antamaan oikeusaputoimistolle sopimuksen noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot toiminnastaan.

Edunvalvontapalveluiden tuottajan salassapitovelvollisuuteen sovelletaan, mitä edunvalvojan salassapitovelvollisuudesta säädetään holhoustoimesta annetun lain 92 §:ssä.

11 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset edunvalvontapalveluiden tuottamisesta oikeusaputoimistoissa annetaan oikeusministeriön asetuksella.

Työskentelyn järjestämisestä oikeusaputoimistossa määrätään tarkemmin oikeusaputoimiston työjärjestyksessä.

12 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2009.

Tällä lailla kumotaan holhoustoimen edunvalvontapalveluiden järjestämisestä 1 päivänä huhtikuuta 1999 annettu laki (443/1999), jäljempänä *aikaisempi laki*.

Tämän lain täytäntöönpanoa varten tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä jo ennen lain voimaantuloa.

13 §

Siirtymäsäännökset

1. Yleisellä edunvalvojalla tämän lain voimaantullessa olevat edunvalvojan tehtävät siirtyvät 1 päivänä helmikuuta 2009, jolleivät tehtävät siirtävä ja tehtävät vastaanottava palvelun tuottaja erityisestä syystä sovi toisin siirron ajankohdasta. Tehtävät on kuitenkin siirrettävä viimeistään 1 päivänä huhtikuuta 2009. Jos vastaanottavalla palvelun tuottajalla on useampi kuin yksi yleinen edunvalvoja, sen tulee välittömästi tehtävän vastaanotettuaan osoittaa edunvalvoja, jolle tehtävä kuuluu, ja ilmoittaa tästä maistraatille.

2. Tehtävän siirtävän palvelun tuottajan oikeudet ja velvollisuudet edunvalvojana lakkaavat siirron ajankohtana. Tehtävän siirtävä palvelun tuottaja vastaa kuitenkin kaikista palveluista, jotka aiheutuvat sen toiminnasta edunvalvojana, sekä, jollei vastaanottavan palvelun tuottajan kanssa toisin sovita, tilin tekemisestä vuodelta 2008.

3. Täytettäessä ensi kerran yleisen edunvalvojan virkoja, johtavan yleisen edunvalvojan virkoja tai yleisen edunvalvojan tehtävissä avustavan henkilökunnan virkoja oikeusaputoimistossa virat voidaan täyttää haettaviksi julistamatta. Vakinainen viranhaltija, joka on otettu ennen 1 päivää huhtikuuta 2008 perustettuun virkaan ja joka tämän lain voimaan tullessa toimi päätoimisesti edunvalvontapalveluiden tuottamistehtävässä aikaisemman lain 2 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuna palveluntuottajan palveluksessa, nimetään suostumuksellaan perustettavaan oikeusaputoimiston virkaan siinä oikeusapupiirissä ja, jos mahdollista, sillä työssäkäyntialueella, jonka alueella palveluntuottaja toimi. Suostumuksellaan hänet voidaan nimittää myös toisen oikeusapupiirin alueelle perustettavaan oikeusaputoimiston virkaan. Päätoimisella viralla tarkoitetaan tässä virkaa, jossa edunval-

vontaan käytetyn työajan osuus on edellä mainittuna ajankohtana ollut vähintään 70 prosenttia täydestä työajasta. Mitä edellä on säädetty virasta ja viranhaltijasta, koskee myös työsopimussuhteista tehtävää ja työntekijää. Määräajaksi edunvalvontapalvelujen tuottamistehtävään otetut henkilöt siirtyvät oikeusaputoimiston palvelukseen vastaavaksi määräajaksi. Siirtyvän henkilöstön nimittää oikeusaputoimenjohtaja.

4. Edellä 3 momentissa tarkoitettulla tavalla siirtyvän henkilöstön palvelussuhteen ehdot, mukaan lukien palkkauksen perusteet, määräytyvät valtiolla voimassa olevien virkaehtosopimusten perusteella. Kunnallisten virka- ja työehtosopimusten soveltaminen siirtyvään henkilöstöön lakkaa siirtymähetkellä. Siirtyvä henkilö säilyttää euromääräisen palkkansa, joka hänellä oli siirtymishetkellä.

5. Jos henkilöllä oikeusaputoimiston virkaan siirtämishetkellä on oikeus kunnallisen eläkelain muuttamisesta annetun lain (713/2004) voimaantulosäännöksen 19 momentissa tarkoitettuun lisäeläkeosuuteen, tämä oikeus säilyy, jos valtion eläkelain (1295/2006) alainen palvelus jatkuu välittömästi siirtämisestä lukien valtion eläkelain voimaanpanosta annetun lain (1296/2006) 3 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla yhdenjaksoisesti mainitun kunnallisen eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 17 momentissa tarkoitettuun henkilökohtaiseen vanhuuseläkeikään saakka tai henkilö tulee palvelussuhteen jatkuessa työkyvyttömäksi.

6. Sen estämättä, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa (348/2007) säädetään, 3 §:ssä tarkoitettu sopimus palvelun tuottamisesta voidaan tehdä tarjouskilpailua järjestämättä, jos sopimus tehdään vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta sellaisen palveluntuottajan kanssa, joka tämän lain voimaan tullessa tuotti edunvalvontapalveluita.

7. Kunta tai kuntayhtymä, joka aikaisemman lain 2 §:n nojalla tuottaa edunvalvontapalveluita, on 1 §:n 2 momentissa tarkoitettun valtion oikeusaputoimiston vaatimuksesta velvollinen korvauksetta luovuttamaan kolmen vuoden ajaksi oikeusaputoimiston käytettäväksi omistamansa kalusteet, laitteet, atk-ohjelmat ja muun viranomaisen toiminnan kannalta tarpeellisen irtaimiston, jos niitä on käytetty yksinomaan edunvalvontapalveluiden tuottamiseen. Niin ikään korvauksetta on luovutettava edunvalvontatehtävässä kertyneet päämiestä tai hänen asioitaan koskevat edunvalvonnassa tarpeelliset asiakirjat. Lisäksi palvelun tuottaja on velvollinen luovuttamaan kohtuullista korvausta vastaan käyttöoikeuden kolmen vuoden ajaksi tämän lain voimaantulosta oikeusaputoimistolle sellaisiin toimistotiloihin ja tietoliikenneyhteyksiin, joita on käytetty yksinomaan edunvalvontapalveluiden tuottamiseen. Vaatimus omistus- ja käyttöoikeuden luovuttamisesta voidaan esittää jo ennen tämän lain voimaantuloa, sen jälkeen kun laki on vahvistettu, ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008.

Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 576

Laki

holhoustoimesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan holhoustoimesta 1 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (442/1999) 8 §:n 1 momentti seuraavasti:

8 §
Tuomioistuin voi määrätä edunvalvojan täysi-ikäiselle, joka sairauden, henkisen toiminnan häiriintymisen, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn vuoksi on kykenemätön valvomaan etuaan taikka huolehtimaan itseään tai varallisuuttaan koskevista asioista, jotka vaativat hoitoa eivätkä

tule asianmukaisesti hoidetuiksi muulla tavoin. Holhousviranomaisen tulee tarvittaessa tehdä käräjäoikeudelle hakemus edunvalvojan määräämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2009.

Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 577

Laki

valtion oikeusaputoimistoista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään valtion oikeusaputoimistoista 5 päivänä huhtikuuta 2002 annetun lain (258/2002) 6 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 698/2004, uusi 3 momentti seuraavasti:

6 §

Mitä 2 momentissa säädetään, ei sovelleta oikeusaputoimistossa hoidettaviin holhous-toimen edunvalvontatehtäviin, jos yleisenä

edunvalvojana on muu kuin julkinen oikeus-avustaja.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2009.

Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 578

L a k i**rikoslain 2 a luvun muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 2 a luvun 4 § sekä 6 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 a luvun 4 § laissa 550/1999 sekä 6 §:n 4 momentti laissa 68/2007, seuraavasti:

2 a luku

Sakosta, muuntorangaistuksesta ja rikesakosta

4 §

Muuntorangaistuksen määrääminen

Sakkoon tuomitulle, jolta sakkoa ei ole saatu perityksi, on maksamatta olevan sakon sijasta määrättävä muuntorangaistuksena vankeutta. Maksamaton uhkasakko, jota ei ole saatu perityksi, on muunnettava vankeudeksi, jos tuomioistuimien on tuominnut sen oikeudenkäynnin kulun turvaamiseksi tai ulosottokaaren (705/2007) nojalla. Muuta uhkasakkoa ei saa muuntaa vankeudeksi.

6 §

Sakon tai sen osan muuntamatta jättäminen

Rangaistusmääräysmenettelyssä annettua sakkorangaistusta ei muunneta vankeudeksi. Tällaista sakkoa ei muunneta vankeudeksi silloinkaan, kun tuomioistuimien on tuominnut sen rangaistusvaatimuksen vastustamista seuranneessa oikeudenkäynnissä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2008.

Tätä lakia sovelletaan myös lain voimaan tullessa tuomioistuimissa vireillä oleviin sakon muuntorangaistusasioihin, jos sakkoa ei tuolloin ollut vielä muunnettu vankeudeksi.

Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 579

Tasavallan presidentin asetus**Itä-Afrikan yhteisön kanssa Suomen tuesta Itä-Afrikan yhteisön kumppanuusrahastolle sekä yhteistyöstä alueellisen työterveys ja -turvallisuushankkeen toteutuksessa tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ulkomaankauppa- ja kehitysministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Suomen tasavallan hallituksen ja Itä-Afrikan yhteisön välillä Suomen tuesta Itä-Afrikan yhteisön kumppanuusrahastolle sekä yhteistyöstä alueellisen työterveys ja -turvallisuushankkeen toteutuksessa Dar es Salaamissa 7 päivänä elokuuta 2008 tehty sopimus, jonka tasavallan presidentti on hyväksynyt 30 päivänä toukokuuta 2008, tulee voimaan 7 päivänä syyskuuta 2008 niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Sopimuksen määräykset ovat asetuksena voimassa.

3 §

Tämä asetus tulee voimaan 7 päivänä syyskuuta 2008.

Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2008

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri *Paavo Väyrynen*

(Sopimus on nähtävänä ja saatavissa ulkoasiainministeriössä, joka antaa siitä myös tietoja suomeksi ja ruotsiksi)

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 571—579, 2 arkkia